

สาระนำจากพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา

พ.ศ. 2546

(Concise of Teachers and Educational Personnel Council Act, 2003)

ดร. ศรีวรรณ มีคุณ*

Abstract

According to the chapter 7 of National Education Act, 1999, Thailand have to promote development of a system for teachers and educational personnel to become a highly respected profession. In 2003, The Teachers and Educational Personnel Council Act was promulgated. After the promulgation of the act, teachers, administrators of educational institutions, educational administrators and other educational personnel shall have professional licenses as provided by the law.

The professional standards and ethics will be developed by the Professional Commission.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีเป้าหมายหลักในการปฏิรูปการศึกษา เพื่อสร้างเด็กไทยให้มีคุณลักษณะดี เก่ง และมีความสุข เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต การสร้างเด็กไทยให้มีคุณลักษณะดังกล่าวได้ย่อมต้องอาศัย “ผู้สร้าง”

* รองศาสตราจารย์ สังกัดภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จ.ชลบุรี

ที่สำคัญ ได้แก่ “ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา” ซึ่งมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อภารกิจดังกล่าว พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงได้ระบุดังการปฏิรูปและเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับวิชาชีพครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาไว้ในหมวดที่ 7 ซึ่งมีสาระที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการศึกษา

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังกล่าวรัฐบาลจึงได้ประกาศใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยตรง ได้แก่ พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120 ตอนที่ 52 ก เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2546 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 12 มิถุนายน 2546 เป็นต้นมา พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ฉบับนี้ เป็นกฎหมายที่ผู้เกี่ยวข้องกับวิชาชีพทางการศึกษาทุกฝ่ายควรทราบเพื่อสามารถปฏิบัติตามและประกอบวิชาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาวิชาชีพให้สมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงต่อไป

สรุปย่อพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 หมวดและบทเฉพาะกาล โดยประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

หมวด 1 สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา

หมวด 2 คณะกรรมการส่งเสริม

สวัสดิการและสวัสดิการครู

หมวด 3 การกำกับดูแล

หมวด 4 บทกำหนดโทษ

บทเฉพาะกาล

หมวด 1 สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ในหมวด 1 ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 ส่วน ซึ่งแต่ละส่วนมีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

ส่วนที่ 1 บททั่วไป กล่าวถึงการกำหนดให้มีสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้เรียกว่า “ครูสภา” มีวัตถุประสงค์ในการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ การออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐาน การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาวิชาชีพ การส่งเสริมและวิจัยที่เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ (มาตรา 8) นอกจากนี้ในส่วนที่ 1 นี้ จะกล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของครูสภา ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูตามวัตถุประสงค์ และเรื่องอื่น ๆ เช่น การกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ การออกและเพิกถอนใบอนุญาต การพัฒนาวิชาชีพ การรับรองปริญญาบัตร/ความรู้/ประสบการณ์และความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ รวมทั้งการดำเนินการใด ๆ ที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของครูสภา (มาตรา 9)

ส่วนที่ 2 คณะกรรมการครูสภา กล่าวถึงองค์ประกอบของคณะกรรมการครูสภาซึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรี

แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงด้านการศึกษามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือกฎหมาย กรรมการโดยตำแหน่ง 8 คน ซึ่งดำรงตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการ มาตรฐานการบริหารงานบุคคล ส่วนท้องถิ่น องค์ประกอบที่ 2 ได้แก่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญ 7 สาขา และในจำนวนนี้อย่างน้อย 3 คน ต้องเคยเป็นครู ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้บริหารการศึกษา กรรมการอีกส่วนหนึ่ง ไม่น้อยกว่า 3 คน ได้จาก คณบดีคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ หรือการศึกษา ซึ่งเลือกกันเองจากสถาบันของรัฐ 3 คน และเอกชน 1 คน ส่วนองค์ประกอบสุดท้าย คือกรรมการจากผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา จำนวน 19 คน จากหน่วยงานต่าง ๆ ตามสัดส่วน จำนวนผู้ประกอบวิชาชีพ กรรมการคุรุสภา มีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี และไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน (มาตรา 16) และจะพ้นจากตำแหน่งในกรณีตาย ลาออก รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องหรือขาดคุณสมบัติ คณะกรรมการคุรุสภามีอำนาจหน้าที่ บริหารและดำเนินการตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของคุรุสภา

ส่วนที่ 3 คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ มาตรา 21 ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในกรรมการคุรุสภา องค์ประกอบที่ 2 คือ กรรมการโดยตำแหน่ง 3 คน ได้แก่ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา องค์ประกอบต่อมาคือ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา การบริหาร และกฎหมาย องค์ประกอบที่ 4 คือ กรรมการจากคณาจารย์ในคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ หรือ การศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน เลือกกันเอง จำนวน 2 คน องค์ประกอบสุดท้ายของคณะกรรมการนี้ ได้แก่ กรรมการจากผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 6 คน

กรรมการมาตรฐานวิชาชีพดำรงตำแหน่งวาระละ 4 ปี ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน และจะพ้นจากตำแหน่งในกรณีตาย ลาออก รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่อง ขาดคุณสมบัติ หรือคณะกรรมการมีมติ 2 ใน 3 ให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพตามมาตรา 25

- 1) พิจารณาออก/พักใช้/เพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา
- 2) กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 3) ส่งเสริม พัฒนา และเสนอแนะ กรรมการคุรุสภา กำหนดมาตรฐานและจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ
- 4) ส่งเสริม ยกย่อง และพัฒนาวิชาชีพไปสู่ความเป็นเลิศ

5) แต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ หรือ มอบหมายกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อ กระทบการใด ๆ ในอำนาจหน้าที่

6) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมาย กำหนด

7) พิจารณา หรือดำเนินการเรื่องอื่น ตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการคุรุสภามอบหมาย

ส่วนที่ 4 การดำเนินงานของคุรุสภา
ในส่วนนี้กล่าวถึง รายละเอียดการดำเนินงานของ คุรุสภา เช่น การประชุมซึ่งกำหนดไว้อย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ ในที่ประชุม ให้เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็น ประธาน นอกจากนี้ได้ระบุคุณสมบัติของผู้ดำรง ตำแหน่งเลขธิการคุรุสภา วาระการดำรงตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่คือ การบริหารกิจการของ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ระเบียบข้อบังคับ รวมทั้งดูแล รักษาทะเบียน ผู้ได้รับใบอนุญาต ครูแลทรัพย์สิน และเสนอรายงานประจำปี เป็นต้น

ส่วนที่ 5 การประกอบวิชาชีพควบคุม
ตามมาตรา 43 ระบุให้วิชาชีพครู ผู้บริหารสถาน ศึกษา และผู้บริหารการศึกษาเป็นวิชาชีพควบคุม การประกอบวิชาชีพดังกล่าวจะต้องมีใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพ ยกเว้นกรณีต่อไปนี้

1) วิทยากรพิเศษ

2) ไม่ได้ประกอบวิชาชีพหลักทาง การศึกษาแต่ทำหน้าที่สอนเป็นครั้งคราว

3) นักเรียน นักศึกษาฝึกปฏิบัติการ สอน ในความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพ ทางการศึกษาตามที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด

4) ผู้จัดการศึกษาตามอัยยาศัย

5) ทำหน้าที่สอนในศูนย์การเรียน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ หน่วยงาน จัดการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย

6) คณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

7) ผู้บริหารการศึกษาระดับเหนือ เขตพื้นที่การศึกษา

8) บุคคลอื่นตามที่คณะกรรมการ คุรุสภากำหนด

คุณสมบัติของผู้ขอรับ ใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา(มาตรา 44) มีดังนี้

1) อายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์

2) มีวุฒิปริญญาทางการศึกษาหรือ เทียบเท่า หรือมีคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง

3) ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถาน ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษา ไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านการประเมินตามที่ คุรุสภากำหนด

ผู้ได้รับใบอนุญาต จะต้องประพฤติตน ตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ดังนี้

มาตรฐานวิชาชีพ

1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์ วิชาชีพ

2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน

3) มาตรฐานการปฏิบัติตน

จรรยาบรรณของวิชาชีพ

1) จรรยาบรรณต่อตนเอง

2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบ วิชาชีพ

5) จรรยาบรรณต่อสังคม

ส่วนที่ 6 สมาชิกวุฒิสภา ในส่วนนี้กล่าวถึง ประเภทของสมาชิก คือ สมาชิกสามัญ และสมาชิก กิตติมศักดิ์ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก และการ สิ้นสุดของสมาชิกภาพ

หมวด 2 คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

ส่วนที่ 1 บททั่วไป พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1) ส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ สิทธิประโยชน์ และความมั่นคงของผู้ประกอบวิชาชีพ

ทางการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา

2) ส่งเสริมความสามัคคี และผดุงเกียรติของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

3) ส่งเสริมและสนับสนุนกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการจัดการศึกษา

4) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาสวัสดิการ สวัสดิภาพ และผดุงเกียรติผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

องค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ โดยตำแหน่ง 6 คน ได้แก่ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการวุฒิสภา และเลขาธิการคณะกรรมการครู และบุคลากรทางการศึกษา

นอกจากนี้จะมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีก 3 คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านสวัสดิการ สังคม บริหารธุรกิจ และกฎหมาย ด้านละ 1 คน รวมทั้งมีกรรมการอีก จำนวน 12 คน ที่เลือกตั้งจากผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

ส่วนที่ 2 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อดำเนินงานของคณะกรรมการฯ และประสานงานในเรื่องที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยมีเลขาธิการเป็นผู้บริหารกิจการของสำนักงานนี้

หมวด 3 การกำกับดูแล

เป็นส่วนที่กล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในการกำกับดูแลการดำเนินงาน และการจัดสรรงบประมาณของวุฒิสภาและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

หมวด 4 บทกำหนดโทษ

กล่าวถึงการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา โดยไม่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ จะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน

2 หมิ่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนผู้ถูกสั่งพักใบอนุญาตหรือไม่มีใบอนุญาตแต่กระทำการใดๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่ามีใบอนุญาตถูกต้องจะต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 6 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

กำหนดให้คณะกรรมการอำนวยการ
คุรุสภาตามพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488
ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการคุรุสภาและคณะกรรมการ
ส่งเสริมสวัสดิการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ไปก่อน จนกว่าจะแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว
ซึ่งกำหนดให้แล้วเสร็จภายใน 180 วัน

จากพระราชบัญญัติฉบับนี้ ทำให้เกิด
องค์กรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู 2 ส่วน ซึ่งมีหน้าที่
แตกต่างกันคือ สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา
ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลการประกอบวิชาชีพ
และคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และ
สวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
ซึ่งมีหน้าที่ในการส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ
สิทธิประโยชน์และความมั่นคงของผู้ประกอบ
วิชาชีพทางการศึกษา

แนวปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546

1. ประเภทของใบอนุญาตประกอบวิชาชีพซึ่งครูและผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาจะต้องขอมี 4 ประเภทดังนี้

1.1 ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ซึ่งครูผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีทุกคนจะต้องมี รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา

1.2 ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ที่ต้องมีใบประกอบวิชาชีพประเภทนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและสถานศึกษาระดับตำแหน่งปริญญาตรี

1.3 ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารการศึกษา ผู้ที่ต้องมีใบอนุญาตประเภทนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา และรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา

1.4 ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา ผู้ที่ต้องมีใบอนุญาตประเภทนี้ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเช่น ศึกษานิเทศก์ เป็นต้น

2. การขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 บุคคลที่เป็นครูอยู่ก่อนพระราชบัญญัติฯ บังคับใช้ (ก่อน 12 มิถุนายน 2546) และเป็นสมาชิกคุรุสภา มีสิทธิได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู โดยไม่ต้องตรวจสอบคุณสมบัติโดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 3 ปี ภายหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติฯ (11 มิถุนายน 2549)

2.2 บุคคลที่เป็นครูอยู่ก่อนพระราชบัญญัติฯ บังคับใช้ และมีได้เป็นสมาชิกคุรุสภา หรือเป็นครูภายหลังพระราชบัญญัติฯ บังคับใช้ (หลัง 12 มิถุนายน 2546) ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้โดยผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติ

2.3 ผู้สำเร็จปริญญาทางการศึกษาหลักสูตร 4 ปีหรือปริญญาอื่นที่ ก.พ. กำหนดให้เป็นวุฒิในการสอบบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูก่อนกฎหมายนี้ เช่น วิทยาศาสตร์บัณฑิต อักษรศาสตรบัณฑิต มีสิทธิขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้ และต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 3 ปี ภายหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติฯ (12 มิถุนายน 2546-11 มิถุนายน 2549)

2.4 ผู้สำเร็จปริญญาทางการศึกษาหลักสูตร 5 ปี ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้ภายหลัง 3 ปีที่พระราชบัญญัติฯ บังคับใช้ (12 มิถุนายน 2549 เป็นต้นไป)

2.5 ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และใบประกอบวิชาชีพตามตำแหน่งที่ปฏิบัติ รวม 2 ประเภท

2.6 ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจะต้องต่ออายุทุก ๆ 5 ปี โดยเสียค่าธรรมเนียมต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครั้งละ 200 บาท

3. ขั้นตอนและวิธีการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ตามข้อกำหนดของสำนักทะเบียนและใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา มีรายละเอียดขั้นตอนและวิธีการดังนี้

3.1 กรอกแบบคำขอและแบบฐาน

ข้อมูลพร้อมยื่นหลักฐานและเงินค่าธรรมเนียม

3.2 ตรวจสอบสมบัติโดยสำนักทะเบียน

และใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ถ้าคุณสมบัติครบจะได้รับหนังสือรับรอง ถ้าคุณสมบัติไม่ครบจะต้องพัฒนาตนเองและรับการประเมิน

3.3 เสนอคณะกรรมการมาตรฐาน

วิชาชีพเพื่อพิจารณาอนุมัติ

3.4 ประกาศรายชื่อผู้ได้รับใบอนุญาต

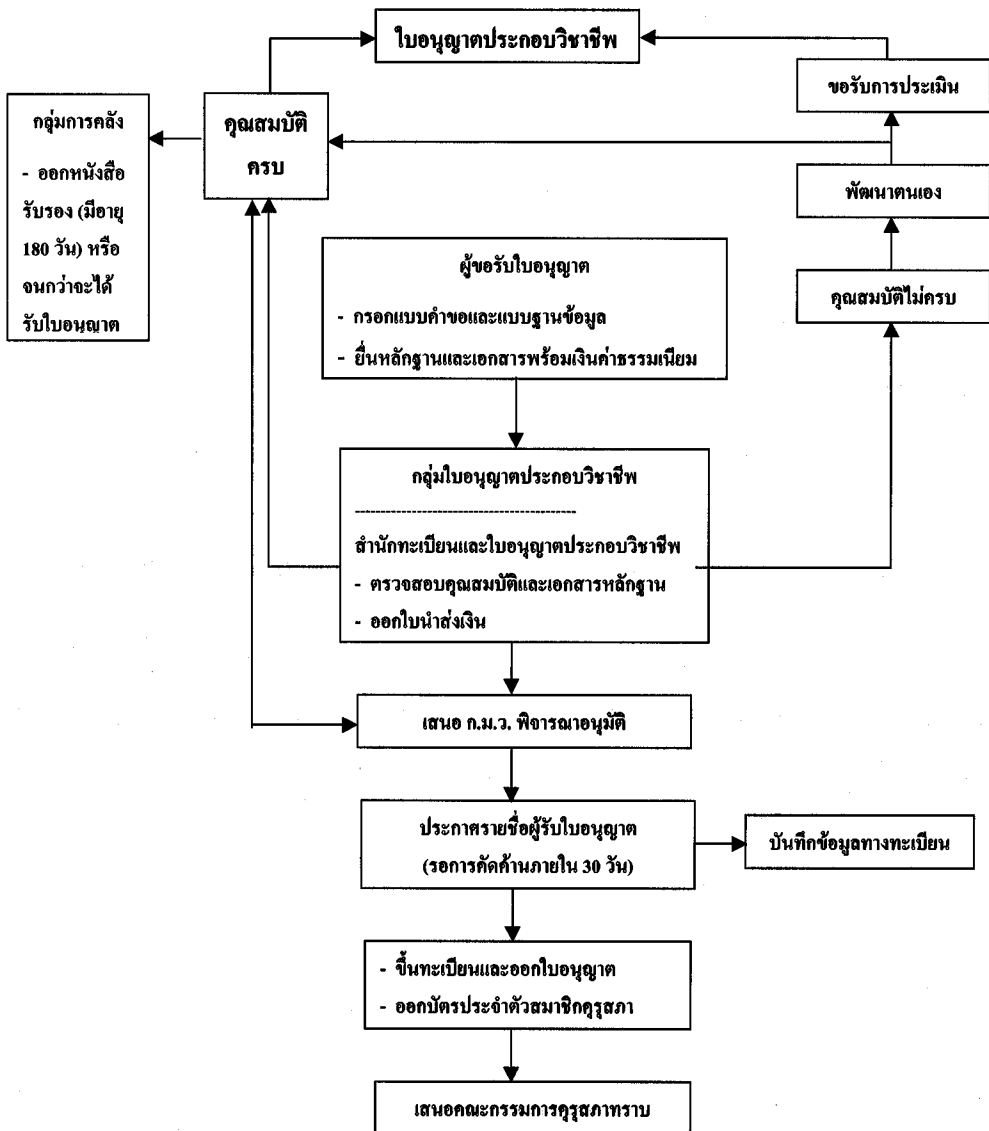
และรอการคัดค้านภายใน 30 วัน

3.5 รับใบอนุญาต และบัตรประจำตัว

สมาชิกคุรุสภา

ขั้นตอนและวิธีการต่างๆ เป็นไปตามแผนภูมิดังนี้

ขั้นตอนและวิธีการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

(กลุ่มใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ สำนักทะเบียนและใบอนุญาต สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา)

บทสรุป

การประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 เป็นการอนุวรรตน์ให้เป็นที่ไปตามแนวทางการพัฒนาวิชาชีพครูตามมาตรา 81 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และมาตรา 9(4) แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ต่อวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาได้แก่วิชาชีพครู ได้รับการยอมรับว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง

อย่างแท้จริง ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และจะต้องมีมาตรฐานด้านต่าง ๆ ตามที่พระราชบัญญัติฯ กำหนด ได้แก่ มาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานความประพฤติ ซึ่งจะสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สังคมว่า “ครู” ในยุคปัจจุบันจะสามารถสร้างเด็กให้มีคุณสมบัติ ดี เก่ง และมีความสุขได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2547). *พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- “ใจข้อข้องใจ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ”. (2547, มิถุนายน). *วารสารวงการครู*. หน้า 15-22.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)*. พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.